

Zagadnienia na egzamin doktorski z dyscypliny podstawowej filozofia

1. Poznanie filozoficzne, naukowe i religijne

Literatura:

1. J. Wojtysiak, E. Odoj, *Teoria poznania naukowego*, w: P. Kawalec, P. Lipski, R. Wodzis (red.), *Podstawy naukoznawstwa*, Lublin: Wydawnictwo KUL 2011, s. 157-184 (dostępna wersja internetowa)
2. A. Bronk, *Metoda naukowa*, NAUKA nr 1/2006 s. 47-64
3. A. B. Stępień, *Wstęp do filozofii*, Lublin 1995 (rozdział dotyczący poznania filozoficznego)
4. A. P. Kubiak, *O podobieństwie między poznaniem naukowym a religijnym*, w: https://www.kul.pl/files/1029/public/SP2/sp2texts/A_P_KUBIAK_O_podobienstwie.pdf

2. Historia filozofii i jej rola w uprawianiu filozofii

Literatura:

1. A. Nowaczyk, *Jak filozofia karmi się przeszłością*, Principia, XXX-XXXI, 2001, s. 91- 97 (wersja online)
2. M. Zembrzuski, M. Płotka, A. M. Nowik, A. M. Filipowicz, I. Andrzejuk, A. Andrzejuk, *Z metodologii historii filozofii*, OPERA PHILOSOPHORUM MEDII AEVI Textus et studia, Warszawa 2015
3. J. Czerkawski, *Historiografia filozoficzna*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii* (wersja online)
4. S. Swieżawski, *Etos historyka filozofii* (wersja online)

3. Znak, symbol, kultura

Literatura:

1. U. Żegleń, *Wprowadzenie do semiotyki teoretycznej i semiotyki kultury*, Toruń 2000
2. J. Bremer, *Wprowadzenie do logiki*, Kraków 2006
3. A. Jonkisz, *Elementy logiki stosowanej*, Bielsko – Biała 2011

4. Metody filozofowania: typologia, zastosowania, dyskusje

Literatura:

1. J. Herbut, *Elementy metodologii filozofii*, Lublin 2004
2. J. Kmita, *Interpretacja*, w: *Filozofia a nauka. Zarys encyklopedyczny*, PAN, Warszawa 1978, s. 261-269
3. J. Bocheński, *Współczesne metody myślenia*, Wyd. W Drodze 1988
4. S. Judycki, *Czy istnieją specyficzne metody filozoficzne* (wersja online)

5. Filozofia chrześcijańska – aspekty: historyczne, przedmiotowe i metodologiczne

Literatura:

1. K. Stachewicz, *O filozofii chrześcijańskiej. Kilka uwag z perspektywy historycznej i futurologicznej*, Logos i Ethos 2013 2 (35), s. 219–234 (wersja online)

2. J. A. Kłoczowski, *Filozofia chrześcijańska? Dyskusja w kontekście encykliki „Fides et ratio”*, [w:] *Polska filozofia wobec „Fides et ratio”*, red. M. Grabowski, Toruń 1999
3. W. Chudy, *Filozofia Chrześcijańska – Rozum i Wiara* (wersja online)
4. J. Maritain, *O filozofii chrześcijańskiej*, [w:] tenże, *Pisma filozoficzne*, tłum. J. Fenrychowa, Kraków 1988
5. E. Gilson, *Chryścianizm a filozofia*, tłum. A. Więckowski, Pax, Warszawa 1988
6. S. Swieżawski, *O roli, jaką chrześcijaństwo wyznacza filozofii*, „Znak” 7- 8 (1990)

6. Współczesna filozofia umysłu – stanowiska: dualizm, materializm redukcjonistyczny, materializm nieredukcjonistyczny

Literatura:

1. J. Bremer, *Wprowadzenie do filozofii umysłu*, Kraków 2010
2. U. M. Żegleń, *Filozofia umysłu. Dyskusja z naturalistycznymi koncepcjami umysłu*, Warszawa 2003
3. *Przewodnik po filozofii umysłu* (red. Marcin Miłkowski, Robert Poczobut), WAM, Kraków 2012

7. Teorie prawdy: klasyczna, pragmatyczna, koherencyjna, epistemiczna, postmodernistyczna, prawda w naukach przyrodniczych

Literatura:

1. J. Woleński, *Historia pojęcia prawdy*, w: *Przewodnik po Epistemologii*, red., R. Ziemińska, Kraków, 2013, s. 53 – 87
2. S. Judycki, *Prawda i kryterium prawdy: korespondencja, koherencja, praktyka*, „Kwartalnik Filozoficzny” XXVII (1999), z. 4, s. 23-45
3. S. Judycki, *O klasycznym pojęciu prawdy*, „Roczniki Filozoficzne” 49 (2001), z. 1, s. 25-62.
4. A. Jonkisz, *Pojęcie prawdy w koncepcjach teorii naukowych*, w: *Postacie prawdy*, red. A. Jonkisz, Katowice 1999

8. Metafizyka/ontologia: typologia, przedmiot, dyskusje

Literatura:

1. W. Stróżewski, *Ontologia*, Kraków 2004 (rozdział 1 i 2)
2. M. A. Krąpiec, *Elementy meta- metafizyki*, w: Tenże. *Metafizyka. Zarys teorii bytu*, Lublin 1994, s. 13-42
3. *Przewodnik po metafizyce*, (red.) S. Kołodziejczyk, WAM. Kraków 2011 (rozdziały: 1 i 2)
4. B. Paż, *Ontologia versus metafizyka? Geneza, rozwój i różne postaci nowożytnej teorii bytu* (wersja online)

9. Teologia naturalna: stanowiska, problematyka, dyskusje

Literatura:

1. S. Ziemiński, *Teologia naturalna. Filozoficzna problematyka Boga*, Kraków 1995 (zwłaszcza część 2 dotycząca teologii naturalnej)
2. B. Bejze, *Teodycea tomistyczna. Synteza*, Łódzkie Studia Teologiczne 1998, 7, s. 1- 48 (wersja online)
3. J. Wojtysiak, *Wprowadzenie do teologii naturalnej*, Kraków 2013

4. *Przewodnik po filozofii religii*, red. J. Salamon, WAM, Kraków 2016 (zwłaszcza rozdział 2: Argumenty za istnieniem Boga)

10. Fenomenologiczna i hermeneutyczna koncepcja kultury

Literatura:

1. A. Gielarowski, *Kryzys kultury Kryzys człowieka. Fenomenologiczna krytyka kultury: Husserl, Levins, Henry*, Kraków 2016
2. K. Rosner, *Hermeneutyka jako krytyka kultury*, Warszawa 1991
3. R. Ingarden, *Książeczka o człowieku*, Kraków 2003 (i inne wydania)

11. Klasyczna koncepcja osoby i natury

Literatura:

1. M. A. Krąpiec, *Ja - człowiek*, Lublin 1995
2. R. Darowski, *Filozofia człowieka. Zarys problematyki*, Kraków 2015
3. P. S. Mazur, *W kręgu pytań o człowieka. Vademecum antropologiczne*, Lublin 2008
4. P. S. Mazur, *Struktura ontyczna osoby ludzkiej – ujęcie klasyczne w: Naród. Społeczeństwo. Kultura*, Kraków 2011

12. Współczesne dylematy moralne

Literatura:

1. B. Chyrowicz, *O sytuacjach bez wyjścia w etyce. Dylematy moralne, ich natura, rodzaje i sposoby rozstrzygania*, Kraków 2001
2. P. Czarnecki, *Dylematy etyczne współczesności*, Warszawa 2008
3. W. Kawecki, *Dylematy moralne współczesnego człowieka*, Warszawa 2003

13. Teorie metaetyczne: intuicjonizm, emotywizm, preskryptywizm, naturalizm, etyka cnoty

Literatura:

1. T. Biesaga, *Zarys metaetyki*, Kraków 1996
2. M. Fritzhand, *Główne zagadnienia i kierunki metaetyki. O metaetyce, intuicjonizmie i emotywizmie*, Warszawa 1970
3. *Przewodnik po etyce*, red. P. Singer, Warszawa 1998 (rozdziały dotyczące: intuicjonizmu, naturalizmu, etyki cnoty, deontologii i utilitaryzmu)

14. Religia i nauka: w aspekcie historycznym, metodologicznym i przedmiotowym

Literatura:

1. M. Heller, *Nowa fizyka i nowa teologia*, Kraków 2015 (oraz inne wydania wcześniejsze)
2. I. G. Barbour, *Sposoby określania relacji między nauką a religią. Część I* (wersja online)
3. I. G. Barbour, *Jak układają się stosunki między nauką a teologią*, cz. II przekł. S. Cyran [i in.], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” XV (1993), s. 3-22 (wersja online)
4. A. Bronk, *Religia i nauka: Dwie prawdy?* *Filozofia Nauki*, 2006, 14/1, s. 33-43 (wersja online)
5. J. Życiński, *Bóg i ewolucja. Zarys teorii ewolucji*, Lublin 2011

15. Kreacjonizm/ewolucjonizm: historia, stanowiska, problemy, dyskusje

Literatura:

1. K. Jodkowski, *Klasyfikacja stanowisk kreacjonistycznych*, Filozoficzne Aspekty Genezy - 2005/2006, t. 2/3 (wersja online)
2. K. Jodkowski, *Zasadnicza nierozstrzygalność sporu ewolucjonizm-kreacjonizm*, Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria R. 21: 2012, Nr 3 (83), ISSN 1230–1493 (wersja online)
3. M. Heller, J. Życiński, *Dylematy ewolucji*, Kraków 2016 (wydanie poprawione)
4. J. Życiński, *Bóg i ewolucja. Podstawowe pytania chrześcijańskiego ewolucjonizmu*, Lublin 2000
5. M. Chaberek, *Kościół a ewolucja*, Fronda, Warszawa 2012

16. Związki kultury z nauką i techniką

Literatura:

1. *Wiedza a kultura*, red. Alina Motycka, Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN, 2007
2. *Kultura wobec techniki*, red. P. Jaroszyski, I. Chłodna, P. Gondek, Lublin 2004
3. H. Promieńska, *Etyka w nauce. Nowe wyzwania i nowe dylematy*, NAUKA 3/2010, s. 145-162 (artykuł dostępny w wersji elektronicznej)

17. Zasady życia społecznego

Literatura:

1. Z. Klimczuk, *Podstawowe zasady życia społecznego*, Studia Warmińskie 2007/2008, s. 150-177 (tekst w wersji elektronicznej)
2. J. Höffner, *Chrześcijańska nauka społeczna*, Warszawa 1999
3. A. Anzenbacher, *Wprowadzenie do chrześcijańskiej etyki społecznej*, WAM, Kraków 2010

18. Myślenie dialogiczne jako wyraz sensotwórczej roli kultury w poszukiwaniu nowej „filozofii pierwszej” po upadku klasycznej metafizyki w XX wieku

Literatura:

1. M. Szulakiewicz, *Myślenie dialogiczne w poszukiwaniu nowej filozofii pierwszej*, w: *Dialog w kulturze*, M. Szulakiewicz, Z. Karpus (red.), Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2003, s. 41-66
2. M. Szulakiewicz, *Dialog jako podstawa metafizyki. Od metafizyki fundamentu do metafizyki orientacji*, „*Filozofia dialogu*”, t. 1, J. Baniak (red.), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2003, s. 11-27
3. M. Szulakiewicz, *Dialog i metafizyka. W poszukiwaniu nowej filozofii pierwszej*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2006 (rozdział czwarty: *Filozofia pierwsza i kultury*, s. 127-177)

19. „Czy Bóg czegoś chce, bo to jest dobre, czy też coś jest dobre, bo Bóg tego chce?”

Literatura:

1. Platon, *Eutyfron*, (wiele wydań)
2. L. Kołakowski, *Jeśli Boga nie ma... O Bogu, Diabie, Grzechu i innych zmartwieniach tak zwanej filozofii religii*, Londyn 1987